

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

Fejwicki polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
miejscowym op...

SKŁAD APTECZNY
Maurycygo Neufelda
w I-iej Alei № 10.

Wysprzedaje po cenie niższej
Wyroby perfumeryjne
krajowe i zagraniczne. — Wybór znaczny.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedziele i święta od 3 po poł.
Oddział I. Widoki Strasburga (z natury); Ziewak (komiczne). Oddział II. Charlotka Kordo (sens. d. k.); Mała Złodziejka (melodramat). Oddział III. Plastyczna zamiana (fantazja w kolorach); Normandzka Szafa (kom.); Zjedzony koń (bardzo komiczne).
Co tydzień zmiana programu. — Szczegóły w programach. — Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łozy po 50 kop. (dalej 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę).
Dyrektor B. Zarzecki.

RESTAURACJA WACŁAWA ŚWIDERSKIEGO

ma zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że od d. 23 Listopada grywa codziennie
ORKIESTRA INTERNATIONAL
pod dyrekcją p. MAŁECKA. Telefoni № 132.
1659—15—8 Z czem się poleca uniżony sługa Wacław Świdorski.

Zmiana Orkiestry w Jardin d'Hiver

z dniem dzisiejszym rozpoczyna debiut KWINTET orkiestry Włoskiej w narodowych kostiumach pod dyr. znanego kapelmistrza p. Arkri. Wejście bezpłatne. Z szacunkiem Władysław Jackowski.

Teatr „O A Z A“ od Piątku 18 do 24 Grudnia r. b.
Medaljon (dramat). — Skutki Pijaństwa (dramat)
Kot w butach (fantazja w kolorach). — Tajemnica gór (dramat).
Przygodny lokaj (bar. komicz.) i wiele innych bardzo zajmujących obrazów.

KALENDARZYK

D 19 Grudnia.
m. ona strzeżajniście: dzień Darjana i Nemezjusza M., jutro Teofila i Zenona M. m.
Wszakże słonecz: goś. 8 m. 6. zachód rok. 3 — 44.

Ubyło dnia: 9 gościn 7 minut.
Wiedomości historyczne: 1869. Obłeganie Moskwy przez litwinów.—1737. Zgon królowiana Jakoba Sobieskiego. 1806. Napoleon I przybywa do Warszawy.

Liście Krakowskie.

Krakowskie „corso“ — Jama Michalikowa. — Teatra. Koncerty.
Znacie wy linię A-B. w Krakowie?.. Coś a la Kaerntnerstrasse w Wiedniu lub Marszałkowska w Warszawie naturalnie „en miniature“... Godzina 6 wieczorem... Rój świateł płonie... Mleczno-białe kule rzucają z góry, jasne światło na szeroki chodnik asfaltowy i snują się ludziska tam i nazad jakby w rozpaczyw bieżącym kole... To krakowskie „corso“... Widzi się tam przeróżne fizjonomie... Młodziutki twarzyczki zgrabnych panienek, rzucające dyskretnie „perskie oczka“ w stronę eleganckich młodzianków... Spotykasz buzie piękne, gładkie, okrągłe, uśmiechnięte, czy bliższą dziwnie, niekiedy fosforycznie, tajemni namiętnościami dyszące... niekiedy ponure, najczęściej jednak bezmyślne... Tych ostatnich najwięcej... A tu znnowu stary pan z zawieszonym wąsem kroczy poważnie. wyniośle. Przeszedł linię A—B: wyszedł na C—D. aż do „Bazanów“ a potem... odwrotna droga w tym samym porządku, by raz jeszcze rozpocząć turę... I tak w kółko... Obserwuję tych ludzi, gdy o tem krzyknie ma nad uchem znajomy głos: „Co słyhać nowego? — Oglądam się a... to szanowny mecenas krakowski, stały mój sąsiad z jamy Michalikowej... Rozpoczynamy pogawędkę...
— Coż...—powiada do mnie—oglądasz się pan za kobietkami?..
— Taaak—odpowiadam...
— Wspaniałe!.. nieprawdaż?..
— O! taak...—odpowiadam...
— Psiakość! Taką jedną mieć przy sobie..
— Co?... he! he! he!...—zaśmiał się chytrze mecenas.
— Ożeń się pan!—krzyczę mu do ucha.
— Oho! nie da rady!...—Srvus panie kolego—poszedł dalej!..
Przechadzam się sam jeden, gdy wtem dobiega do mnie znany na krakowskim braku kandydat na eskulapa p. X...
— Moje uszanowanie.. woła..
— Służka pana...—odpowiadam..
— Panie doktorku—mówi do mnie—Czy będzie wojna?..
I znnowu się toczy zacięty dyskurs na temat wojny. Pożogał mnie wreszcie i pobiegł dalej do „Jamy“ Michalika, by tam u znanego dziennikarza p. Y. poinformować się ale tak na serio, czy będzie wojna?..
Nudzi Cię ten widok snujących się bez przerwy postaci aiby cieniów... Schodzisz na ul. Szepepańską i naprzód w plandy... Ba!.. Ta sama historia!.. I tutaj używają Krakowianie przechadzki. Zdala dołatają Cię dźwięki skocznego walczyka z „Krolowej dolarów“ to Drobnerion... „opodał Bisanzium!..“ Kawiarnie obie przepelnione... Wszędzie gwar, hałas, ludziska luź zjechali się na święta i jeszcze ciągle zjeżdżają. Rojna teraz w tym Krakowku.

Lekarz dentysta Grejniec
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
I Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda. telefon № 108.

PAX TEATR KINEMATOGRAF
II Aleja № 43.
WÓZ DRZYMAŁY
i wiele innych efektownych obrazów
Szczegóły w afiszach.

Pijcie „STRYCKIE“ żądać piwo wszędzie.

Z pożarnictwa.

Samozapalenie stanowi wielkie niebezpieczeństwo ogniowe, o którym pisano już wiele, lecz mimo to mało ludzi posiada o nim jakiegokolwiek wyobrażenie. Powstałe w powyższy sposób pożary są notowane zwykle w kronikach pism codziennych jako wyniki prawdopodobnie z podpalenia lub też z przyczyn zagadkowych.
Wszystko, cokolwiek wiemy o samozapalaniu, za wyjątkiem rezultatów doświadczonych w laboratorjach chemicznych, zawdzięczamy

Już i sezon kabaretów rozpoczął się w „Jamie Michalikowej“, która otrzymała nową szatę zewnętrzną, przynajmniej trzeba, bardzo gustowną. Salę odnowiono wedle projektu i pod osobistym kierownictwem znanego zaszczytnie artysty malarza Henryka Szczygłńskiego. Na głównej ścianie mieści się wspólna karykatura wszystkich niemal członków i uczestników „Szalonego kabaretu Zielonego Balonika“ pędzona p. Sichulskiego. Flor a vis mieści się na ścianie podobizna ulicy Florjańskiej w perspektywie. Ugrupowanie domów i wygląd ulicy dostosowany do widoku, jaki się musi przedstawić każdemu z „kabaretów“ nad ranem, po pracownice spędzonej a raczej „przedyskutowanej“ nocy w „Jamie“. Malowidło to, będące cackiem w swoim rodzaju, jest dziełem p. Szczygłńskiego. Nadto mieszczą się tam na ścianach karykatury wybitnych osobistości, ze świata artystycznego i literackiego pędzona znanych w Krakowie art. malarzy. Na jednej ze ścian miast malowideł, mieści się kolosalny napis pełen niedwuznacznej tajemniczości: „Na tem miejscu, miał być aeroplan a jest...“ Lokal „Jamy“ bardzo sympatyczny i licznie odwiedzany przez sferę przeważnie artystyczne.
Dyrekcja teatru miejskiego zachęcona powodzeniem komedji Wieda pt. 2 X 2 = 5 zaprezentowała krakowskiej publiczności nową komedję duńskiego autora O. Essmanna pt. „Opłocie a Syn“. Eksperyment udał się w zupełności: Komedja p. Essmanna jest nadzwyczajnie wesołą, i zreczenie napisaną. Autor zdradza znajomość techniki scenicznej. Komedja bez zarzła

RYDZEWSKI i S-ka
Buro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Niemia zimnych i wilgotnych mieszkań jeśli obsadzić w płecach Ogrzewacze „WULKAN“! oszczędza 50% opatu, stale na składzie.

Wykonywa. pomniki, figury, portrety, otarze, roboty przy budowach kostelów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchozące, od najwyczałniejszych do najwybitniejszych pod względem artystycznego wykonania, se wszystkich krajowych i zagranicznych praca prima materjalów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od reki modelowane i wszelkie roboty skulpturalne. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w miejscowościach nadolegających. Informacje, rysunki kosztorysy na każde żądanie.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Malarski
Kruszyński
Częstochowie,
Teatralna 13.

pożarom, które zostały natychmiast po wybuchnięciu stłuczone. Przy pożarach takich materiał, z którego powstał ogień, zostaje momentalnie zniszczony, tak, że nikt nie może wiedzieć z jakiej przyczyny wynikł pożar. Jak już wspomnieliśmy wyżej, liczba wypadków ogniowych, powstałych wskutek samozapalania rzadko gdzie jest notowana, lecz niektóre okolice Stanów Zjednoczonych posiadają odpowiednio dane statystyczne. Które wykazały, że np. w stanie Ohio ilość pożarów tego rodzaju wynosi przeciętnie 162 rocznie, z czego większą część powstaje od zatłuszczonych gałęzi. Przyczyny chemiczne samozapalania dają się łatwo poznać, jeżeli tylko wiadomo w jaki sposób płonie ogień. Przy paleniu się zgniłego kłosa drzewa, odpadków oraz eksplozowania dynamitu zachodzi jednakowy proces chemiczny; różnica tkwi jedynie w czasie, który potrzebuje znajdujący się w powietrzu tlen, aby się połączył z ciałami węglowymi drzewa. Gdy ciała te wchodzi pod wpływem, jak to ma miejsce w zgnitym drzewie, zardzewiałym żelazie lub zepsutych kartoflach, natenczas ciepło uchodzi niepostrzeżenie; gdy zaś dane ciała łączą się ze sobą szybko i wytwarzają temperaturę mogącą rozszerzyć się i zapalić gazy łatwopalne, wówczas powstaje płomień, gdy wreszcie reakcja chemiczna odbywa się tak szybko, że następuje ulatnianie się wody w postaci pary, a wytwarzający się przy każdym paleniu dwutlenek węgla powoduje wstrząśnienie i szum, natenczas mamy eksplozję.

Ciała silnie wybuchające posiadają tego rodzaju budowę chemiczną, że włókna drzewne są skombinowane z ciałami zawierającymi dużo tlenu, przez co mogą się palić w zamkniętej przestrzeni bezpowietrznej. Prężność powstająca w takiej przestrzeni gazów, może wyrzucić kulę armatnią lub rozsądzić skałę. Na tem polega w zasadzie siła wybuchu ciał eksplozujących, a jedna z najbardziej piorunujących mieszanin składa się z dwóch części wodoru i jednej—tlenu; jest to właśnie stosunek niezbędny do wytworzenia chemicznie wody, a im gorętsze są płomienie, tem więcej wytwarza się wody.

Bardzo wiele ciał nie zawierających tluszczu, rozgrzewa się z łatwością i zapala nie znajdując się bynajmniej w pobliżu płęca lub ognia. Wiele stodół zapala się wskutek świeżo skoszonego i rozgranego siana, a niektóre ulegają pożarowi przez rozgraną zsypaną paszę, ziarno lub mąkę. Zdarza się nawet, że z powodu rozgrzania się trocin wypełniających siana lodowni, te ostatnie zapalają się. Bardzo możliwym jest, że przyczyną podobnych wypadków jest tłuszcz, który dostaje się do trocin z maszyn heblujących drzewo. Co najdziwniejsze jednak, że niektóre ciała płoną najłatwiej wówczas, gdy są przesycone wodą np. przemoknięte stogi siana wystawione na polach na ulewne deszcze. Wszystkie pomienione wyżej wypadki zdarzają się bardzo często, szczególnie na wsi i wywołują wśród ciemnego ludu najrozmaitsze przesądne pojęcia.

Byłoby wobec tego nader pożądanym, aby znajomość przyczyn samozapalania rozpowszechniana była wśród szerszego ogółu i mogła się przyczynić do wyświeślenia niejednego tajemniczego zjawiska sięającego w otoczeniu postrach i zabobony. Pierwszy krok w tym względzie zrobiono już w Ohio w Stanach Zjednoczonych, gdzie zorganizowano szereg odczytów na pomieniony temat, które wygłaszają nauczyciele i instruktorzy szkół elementarnych i średnich dla swych uczniów. Jest to przykład godny naśladowania. P. P.

nader życzliwe przyjęcie ze strony publiczności.

Repertuar świąteczny obejmuje utwory treści patriotycznej a w pierwszym rzędzie „Noc listopadowa“ i ostatnie nowości.

Teatr ludowy gościł w swych murach od tygodnia p. Danielewskiego z Warszawy, który z wielkim powodzeniem grywa w „Naszyci parzyankach“ i „Gołych pannaach“. Na najbliższą premierę wyznaczono operetkę Leopolda Dolińskiego p. t. „Awantury ślubne“.

Dnia 7 b.m. odbył się w sali starego teatru koncert znakomitego pianisty p. Ignacego Friedmana. Znakomity artysta stawiany dziś w szeregi pierwszorzędnych mistrzów fortepianu, odegrał niezwykle pięknie utwory Chopina, ponadto własne transkrypcje pieśni Moniuszki oraz własne utwory.

Dnia 18 bm. odbył się jak już donosiłem, koncert symfoniczny połączony z orkiestrą wojskowych 100 i 18 pułku piechoty pod osobistą dyrekcją kapelmistrza Hoeka. Solistką wieczoru była p-na Z. Davidsonówna, która bardzo subtelnie i wykwintnie odegrała koncert Schumann'a a—moll z tow. orkiestry. L. Sue...

Na marginesie.

Jedną z plag redakcji wogóle a pism prowinjonalnych w szczególności są: grafomani. Grafoman jest to okaz powszechnie znany z rodziny krwiozycznej (ssie krew redaktorów) myszujący wokół domu, mieszcącego redakcję, nie przebiegający w środkach, bo następujący kierownikami gazet gdzie się da: w cukierni, na ulicy,—wszędzie...

Każdy z nich przestępuje próg redakcyjny z miną niewiniątka, każdy jest „bezdolnym“, a wszyscy kochają się nieszczęśliwie. Gdy się im zwraca uwagę, że utwór jest niewłaściwy, przedewszystkiem dlatego, że pisany nieortograficznie, on lub ona robią minę zaniebdanych dzieci, które rodzice zapomnieli wyszkolić, lecz oni, opapanowani genjuszem, musieli pójść drogą im wskazaną.

Wieszcz ma długie włosy i brudne paznokcie, które z zasady obgryza, wieszczka potargany włos, oczy błędne, suknię z śladami piłam—bajecznie kolorową. Oboje mają zwyczaj długo siedzieć w redakcji, są skorzy do zwierzeń z całego życia (!) proszą aby utwory ich przeczytały natychmiast bo „czekanie denerwuje, a niepewność zabija ducha“...

Grafoman i grafomanka zapewniają cię honorem, że za wiersz albo nowelę nie żądają pieniędzy, aby go tylko drukować, bo „nie na pieniądze mierzą się natchnione strofy“,—on i ona walczą zawsze z obojętnością i zakazem rodziców lub krewnych, ale czują iskry bożę—przeznaczenie, — więc walka jest ich tryumfem.

Niedawno do redakcji wtoczył się jego—mość z olbrzymią płachtą noweli, rzucił ją na biurko i zawołał groźnie:

— Drukuj pan, ale w n-rze się nie zmieści więc krop w dodatku nadzwyczajnym—i wyszedł,—nazajutrz wpadł z awanturą, że jeżeli się nie wydrukuje jego utworu w tej chwili, to on wybije szyby w redakcji...

Ten był—naprawdę sympatycznie oryginalnym, chociaż i ów sławny autor, dawniej częsty nasz gość, twórca „powieści“ na półtoro stronicy p. n. „Nieszczęsna Marja“, nie należał do zwykłego gatunku grafomanów.

Poeta ten groził otwarciem, że jeżeli prace jego nie będą drukowane, skaleczy... przy pierwszym gołeniu brytwa, co dowodził, że nawet w tej dziedzinie piękna panuje teror i nie można być pewnym dnia i godziny...

A tymi czasami fabrykanci, właściciele biur żalą się na brak iud i fachowo uzdolnionych: molocho „literatury“ zagarnął ich w paszczkę i... dławi się nieborak... grot.

Pamiętajcie o Towarzystwie wpisów szkolnych.

Kronika miejska.

Na „Dom poprawczy“. Asystujące przy sprzedaży programów w teatrze „Oaza“ na przedstawieniu poniedziałkowym na Dom poprawczy pp. Podgórska, Wilkowska i Zamościanka otrzymane z nadatków rb. 11 kop. 60 przekazały administracji „Gońca Częstochowskiego“.

Zabawa na lodzie. Jutro na ślizgawce w cykłodromie, ul. Teatralna № 17 odbędzie się zabawa, z której dochód przeznaczono na wpisy dla niezamożnych uczniów szkoły Bagieńskiego.

Otwarcie pracowni bakterjologicznej. Wczoraj inspektor lekarski gub. Piotrkowskiej zwiędził pracownię analityczną—bakterjologiczną przy Tow. higienicznym, pozostającą pod kierunkiem d-ra Wacława Kona i, znalazłszy ją dostatecznie wyposażoną w przyrządy, odczynniki i t. d. zezwolił na otwarczenie jej urzędowo.

Na wesele p. Jackowskiego od paru dni popisuje się kwartet artystów włoskich, rodzina Arcari, składająca się z czterech mężczyzn i jednej kobiety, grającej z wdziękiem na mandolinie.

Po hałaśliwej muzyce węgierskiej, gra włochoń, traktowana spokojnie z uwzględnieniem poważnego repertuaru cieszny się zasłużonym powodzeniem i jest oklaskiwana przez publiczność.

Wieczór deklamacyjny. W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia w sali teatralnej „Lutnia“ odbędzie się przedstawienie, na które złoży się „Popychadło“ Szutkiewicza wykonane przez amatorów z pośród braci robotniczej pod reżyserją art. dram. p. K. Wieczorkowskiego. W części deklamacyjnej udział weźmie b. art. dram. teatru poznańskiego p. J. Zbrozek, który wypowie utwory z repertuaru klasycznego, nato p. K. Wieczorkowski zadeklamuje „Gawędę“ Grudzińskiego.

Dochód z wieczoru kółko amatorów ofiaruje cenionemu artyście p. Wieczorkowskiemu, któremu w ten sposób chce pomódz. Usiłowania szlachetne amatorów niechaj poprzę publiczność i stawi się na przedstawienie!

Kinematograf „Oaza“ wystąpił wczoraj z nowym, mało cennym programem na który składają następujące obrazy: „Medaljon“, „Sztuka w butach“ i wiele innych.

Rewizja. Dokonano rewizji w mieszkaniu Józefa Lenartowicza przy ulicy Aleksandrowskiej № 22. Przy rewizji nic nie znaleziono i nikogo nie aresztowano.

Aresztowano i osadzono w aresztach policyjnych w ciągu doby ubiegłej następujące osoby dla sprawdzenia osobistości: Henryka Zielńskiego, Arona Herszberga, Franciszka Smetana, Michała Kluskę, Zajdela Lubelskiego; za kradzież Piotra Bociana i za niewypalenie polecenia policji Wincentego Banasiaka, Franciszka Ciurę i Jakuba Kubiakę.

Wolne głosy.

W sprawie afisza wystawowego.

Szanowny Panie Redaktorze! Pozwól mi za pośrednictwem Twojego poczynego pisma wyrazić w imię słuszności i w imię ogół obchodzący słów kilka, w kwestji dotyczącej konkursu na afisz na wystawę przemysłu i rolnictwa w Częstochowie.

W korespondencji „Echach konkursu“ w № 330, szanowny korespondent opisując wrażenia wystawy prac nadesłanych na konkurs, niektóre z nich wyróżnia a pozostałe bezwzględnie krytykuje.

Abym jednak wygłosił słuszną krytykę, że to trzeba być fachowcem, aby wiedzieć w czym szukać przyczyny zlego.

Polska Szkoła Sztosowana, ogłaszając konkurs, widocznie nie liczyła się z tem czego żąda, jak również nie kierowała się żadnym obliczeniem, skoro wybrała format 110x90 cm, przy warunku uwzględnienia w projekcie widoku Jasnej Góry, gdyż wielkość tego formatu nawet przy bardzo umiejętnym jej pomieszczeniu, jak również napisu w dwóch językach nie pozwałała na swobodne pomieszczenie zasadniczego tekstu, który dla należytego pojęcia myśli, zachowanie symetrii i efektu nie powinien być przenoszony z wiersza na wiersz, na który powinno być miejsce dosyć swobodne.

Czy jednak mam słuszność, pokaże nam proste obliczenie, a mianowicie:

Wszystkich liter tekstu rosyjskiego mamy 49 z tych 41 liter małych, t. j. normalnej wielkości i 8 liter szerszych; 7 odstępów szerszych między słowami, t. j. 5 między słowami i 2 od pola; 46 odstępów małych między literami i 2 marginesy wraz z ramką, czyli obwódką, t. j. 1-en prawy i lewy, a zatem:

41 liter wyższych, normalnej szerokości po 15 mjm każda (1 i pół cm.) = 615 mjm 8 „ szerszych, nie normalnych „ 24 „ (2ipół.) = 192 „ 7 odstępów szerszych między słowami „ 15 „ każda (1 i pół „) = 105 „ 46 „ wązkie między literami „ 3 „ „ (pół cm.) = 138 „ 2 marginesy lewy i prawy „ 25 „ „ (2 i pół „) = 50 „ „ razem = 110,0 „

Przy szerokości liter 15 mjm, t. j. 1 i pół cm., przyjąć wyższych liter nie można jak 5 cm. to znaczy, że każda litera normalnej szerokości zajmuje 7 i pół cm. kwadratowego. Kto ma pojęcie o narysowaniu litery, jak również kto ma pojęcie co to jest 7 i pół cm. kwadratowego przy wyżej bardzo skąpo wyszczególnionych warunkach, ten przynajmniej, iż na takim ciasnym ściśle określonym miejscu, wykluczone jest narysowanie literę odpowiedniej grubości i nadaniu jej fantazji która mogła wywołać właściwy efekt. Chcąc jednak narysować literę fantazyjną i proporcjonalną do wielkości tego formatu, musimy, przyjąć jako minimum wysokość 6 6 i pół cm. przy szerokości 2 i pół cm., to znaczy, iż szerokość afisza nie może być mniejsza niż 125 cm.

Stawiając zaś warunek, wykonać 3-ma kolorami 8 odrębne myśli złożone na tak stosunkowo dużym formacie, to każdemu posiadającemu najslabsze pojęcie artystyczne, również przynajmniej, iż można stworzyć tylko kilka do niczego nie podobnego. Jeżeli użyjemy 2 kolory na jeden symbol, to nam jednego koloru na resztę nie wystarczy. Kto zaś chce stworzyć podobną pracę nie może być krepowany kolorami i powinien użyć tyle kolorów ile dana myśl tego wymaga, przyszem zaznaczam, iż afisz ten powinien być wykonany najnajmniej w pięciu kolorach. —

Skł. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
opz. od 1878 r.

TELEFON 143

Poleca na nadchodzące święta:

Bakalije wyborowe z najlepszych owoców.

Wielki wybór pierników z pierwszorządnych fabryk. Czekoladki, Cukierki, Bomby i Ozdoby na choinkę. Owoce świeże i suszone. Mak, Miód „Lipiec”, Grzyby, Mąkę najlepszą i Drożdże gwarantowanej dobroci. Delikatesy, Kawior Astraohański bez soli. Ryby wędzone, Sardynki, Homary, Paszety, Sery, Masło, Wędliny Litewskie i t. p. Szczególniej awadze polecam bardzo wystale Wina Węglerackie, Tokajskie, Francuskie, Hiszpańskie i Reńskie, jak również Szampańskie, Wina Krymskie i Kaukaskie, Miód staropolski, Wódki, Likjery, Arak i Koniaki zagraniczne i krajowe. Ceny cukru zniżono.

1228

BIURO ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANE

Filipczyński, Łopieński i S-ka

Częstochowa, Aleja II № 28. Telefonu № 150.

Adres tel: „Filipczyński Częstochowa.”

Wykonują wszelkie roboty w zakresie budownictwa wchodzące jako 16: Projekty architektoniczne i budowlano-konstrukcyjne oraz prowadzenie robót budowlanych. Sporządzanie i sprawdzanie kosztorysów i rachunków budowlanych; obliczenia statyczne oraz perspektywy à vol d'oiseau. Całkowite przedsiębiorstwa budowlane lub też oddzielne: mularskie, ciesielskie, stolarskie i t. p.

Na święta 15% taniej

POLECA

duży wybór **modnych bluzek,**

spódniczki, kołdry watowane, a także dziecinne i dla lalek.

E. Wichura II aleja № 37 w Częstochowie.

Biuro pośrednictwa i zleceń

„RENOMETR”

w Częstochowie, III-cia Aleja № 60.
Telefona Nr. 138.

Przy najrozsądniejszej pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, wsi, załazdów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokata kapitałów.

Wanilje, szafran, wszelkie przyprawy i smaki do ciast i wódek wyborowym gatunku. W wielkim wyborze perfumeryj krajową i zagranicą.

po cenach zniżonych

na nadchodzące święta poleca

Skład Apteczny

prow. farmacji **Stanisława Hamburga**
Aleja II róg Teatralnej № 24, telef. 16 w Częstochowie.

EGZYSTUJĄCA OD ROKU 1882.

Fabryka **Zapałek** Chemicznych

GEHLIG i HUGH

w Częstochowie.

Poleca swoje wyroby.

FRANCUSKI POPULARNY ŚRODEK

przeciw

CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI

Doza: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem.

Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunk.

Przyjmują podrobienie i cerowanie pończoch i skarpetek ręcznie. Dojazd 19, mieszkania 13, do obiednia. J. Jezierska, 1847 1-1

Zginił paszport Gersza-Joska Goldfinger wydany przez magistrat. Siedlce gubernialne. 1849-3-1

Jest sklep do sprzedania dystrybucyjny, Ogrodowa № 24. 1794-4-4

Sznoczeki elektryczne odrobione, tanio do sprzedania. Obejrzeć można w zakładzie fryzjerskim p. Skurczyńskiego, II Aleja № 18. 1825-2-1

Piwiarnia do odstąpienia zaraz. Krakowska 58. 1802-3-3

L. WYTYSZKIEWICZ

poleca obuwiu gotowe: męskie, damskie i dziecinne, przyjmuje obstalunki na takowe i wykonują sumiennie i punktualnie. Ceny przystępne. Częstochowa I aleja, № 5 w podwórzu.

Do sprzedania, maszyna „Krauzego” do kręcenia papieru 75 c/m, Aleja 89 Chętkowski. 1826-3-2

Ostatni tydzień przed świętami

10% na perfumerji

i upiększeń na choinkę.

ustępuje

SKŁAD APTECZNY

Wacława ORZEŁ

w Częstochowie, III Aleja № 48.

Na święta świeże

MASŁO:

śmietankowe z beczki i funtowe po 55 k. f
wyborowe solone do butek 53 „
solone do potraw 48 „
solone gatunek II 42 „
oraz sery litewskie po 28 k
polecają

Zjada. Maślár. „Naprzód”
Szkolna № 9 oficyna parter.

KANARKI herceńskie

Oryginalny płód Seiferta, o słynnych najlepszych tonach tremolo, bas i flet, czyste organy, od lat 20-ty własny chór promiowany 47 razy złotymi i srebrnymi medalami. ostatnia nagroda Kreszów dyplom honorowy, Breżany medal srebrny, tysiące listów pochwalnych, wysyła na wszystkie kraje, ceny frachtowe: 3, 4, 5, 6 do 10 rubli, egzemplarze wystawowe (Idealy) do 10 do 20 rubli, samiczki płodne, znakomite karmicielki po 1 i 2 ruble, gołębie i kury rasowe.

Wszystka kanarków najmniej do 6 sztuk, pojedynczo zamówienia - przyjmuje na Rosję pan Józef Dziennik. Krakowska 30 w Częstochowie.

Największa chodowla w Europie St. Sochański, Jasto Galicja. Fabryka organów do uczenia kanarków. 1720-5-5

Zakład Stolarski

JANA BŁASZCZYKOWSKIEGO

Teatralna № 16 w Częstochowie,

przyjmuje roboty meblowe i budowlane: i gotowe na składzie dychty i formiery. Ceny przystępne.

BROWAR PAROWY

„NIECHCICE”

poleca znane ze swej dobroci:

PIWO Pilzeńskie
Lagrowe
Kulmbachskie
w beczkach i butelkach.

Główny skład: **J. Płomiński,**
Częstochowa, Teatralna № 8.
Telefon № 33.

Żądać wszędzie.

Dostawa natychmiastowa.

1673 15-3

Proszę zwrócić uwagę na naucez-
ciela tańców M. A. Łubiński
udziela ipekij w gimnazjum rządowym i pol-
skiem im. Mickiewicza, a także na sali Har-
monia i zbiorowo u siebie przy ul. Mikola-
jewskiej № 9, na miesiąc lub na wyraz.

Od N. Roku mieszkanie 2 pokoje z ku-
stajnią tanio do wynajęcia, może być
stajnia, górą na pasze, sroga i wozownia,
przy ulicy Nowej № 46. 1698

Zakład stolarsko-rzeźbiarski Aleja I-sta
Nr. 12 Adama Świeżego, przyjmuje wszel-
kie zamówienia wchodzące w zakres stolar-
stwa i oraz sprzedaż mebli. 1412-32-1

Góra **Strycył** Pyszne piwo!
Więc kto zdrów chce być
I rad rozkosz mieć prawdziwą
Ten go musi pić!

Porter Strycył dobrze trawi
I dodaje sił
Przytem humor złoty sprawi
Któż by go nie pił?

Niech więc każdy zapamięta
Kogo nań jest stać
Obstalunek wczas na święta
Przez telefon dać.

Skład piwa i porteru z browarów
„C. Strycył” w Rydze.

J. Płomiński Częstochowa
Teatralna 8, telef. 33.

Sklep spożywczy do sprzedania, Ostatni
Grosz, dom Zduńczyka. 1803-2-2

Pokój z oddzielnym wejściem, do wynaję-
cia, II Aleja № 18. Wiadomość u Kola-
now. 1828-3-2

Poszukuje się pianinki do orkiestry dan-
skiej, warunki utrzymania: żywe, miesza-
nie i na początek 30 rub. miesięcznie. -
Oferty przyjmuję, łaźienki Krymskiej, ulica
Mikołajewska mieszka. № 5 - Kapelmistrz.
1830 2-2

Zgubiono notes z pianiną, kartą pas-
portową wydaną przez fabrykę Raków, na imię Jana Tulak oraz 2 recepty. Zna-
lazca raczy za wynagrodzeniem złożyć, dom
familijno Raków 10 m. 211. 1836

Z powodu objęcia posady, wydzierżawie
zaraz ogród owocowo warzywny z inspek-
tami w dobrym miejscu, dobrze wyrobiony.
Wiadomość ul. Nowa № 26 w Częstochowie
Walczyński. 1789-3-2

! GWIAZDKA!

I-go Grudnia r. b.

po firmą

„Aniela & Com.”

z Warszawy

otwarty został w prywatnym
lokalu

MAGAZYN

kapeluszy damskich

przerobek, ubieranie kapeluszy, oraz
fryzowanie piór. Specjalność: kap-
turki i mufki dziecinne, pod firmą
powyższą jest i sprzedaż

Męskie j konfekcji

a mianowicie: krawaty, szelki, skar-
petki, rękawiczki ciepłe, chustki
do nosa, kalesony czarne d i s naj-
modniejsze, spinki różnor. d i e, wy-
roby skórzane; portmonetki, port-
fele, nessesery kieszonkowe, port-
papierośnice, scyzoryki, łańcuszki
do zegarków, perłomy paryskie,
woda kolońska. Jednym słowem
wszystkie towary w zakresie mę-
skiej toalety.

Towary powyższe tylko w wy-
borowym gatunku i ostatniej mody.

Wybór duży, - towary piękne.

Adres: Aleja II w domu W-go imięba
(nie piętro, mieszka. № 17.
1654 12-1

egzemplarzy.

Głoszenia do numeru Gwiazdkowego przyjmują Administracja „Górcza” i Kantor drukarni F. D. Wilkoszewskiego II-go Aleja № 38.

egzemplarzy.